

مشکلات فضای کسب و کار فناوری اطلاعات و ارتباطات و کسب و کارهای دانش بنیان استان لرستان با ۵۳,۸ درصد، نخستین استان در شاخص فلاکت (آمار سال ۱۳۹۹) و با ۲۱ درصد، بالاترین نرخ بیکاری در کشور را داراست (آمار سال ۱۳۹۹)، طبق آمار اعلامی از سازمان مدیریت و برنامه ریزی، استان لرستان با ۱۳,۵ درصد بیشترین نرخ مهاجرت در کشور را دارد (آمار سال ۱۳۹۸) که البته دور از انتظار نیست. این رتبه ها نشانگر وضعیت وخیم استان لرستان در زمینه های مختلف است که از جمله بارزترین آنها می توان به سختی راه اندازی و مدیریت کسب و کار اشاره کرد. در چنین شرایطی شاید یکی از روزه های امید استان لرستان در چند سال اخیر، حرکت جوانان به سمت فناوری اطلاعات است که باعث راه اندازی تعداد چشمگیری کسب و کار کوچک و مشغول به کار شدن جوانان زیادی شده، طبق بررسی میدانی که به وسیله کمیسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات و کسب و کارهای دانش بنیان اتاق بازرگانی استان لرستان در خرداد ۱۴۰۰ انجام گرفت، تعداد کسب و کارهای فعال حوزه فناوری اطلاعات و کسب و کارهای بر بستر وب در استان لرستان بیش از ۱۵۰ کسب و کار می باشد، البته پیش بینی می شود با محاسبه کردن کسب و کارهای مبتنی بر شبکه های اجتماعی و سایر کسب و کارهایی که هنوز شناسایی نشده اند، این عدد چندین برابر شود، این آمار نشانگر فرصت طلایی است که مدیریت صحیح آن می تواند منتهی به کاهش بیکاری و فلاکت و در نتیجه کاهش آمار مهاجرت جوانان با استعداد لرستانی شود.

نتایج بررسی های کمیسیون نامبرده در استان نشان می دهد که کسب و کارهای حوزه فناوری اطلاعات لرستان، با مشکلات به مراتب سخت تری نسبت به اکثر نقاط کشور مواجه هستند و بسیاری از کسب و کارها نیز در نطفه خفه شده و از بین رفته اند. در اینجا ما مهم ترین مشکلاتی که در حال حاضر متوجه کسب و کارهای فناوری اطلاعات و ارتباطات و دانش بنیان است را بیان نموده ایم.

مشکل کمبود بودجه کارخانه نوآوری استان لرستان

کارخانه نوآوری محلی فوق العاده برای رشد و پرورش ایده ها و کسب و کارهای فناورانه است و در همین راستا در بسیاری از استان های کشور راه اندازی شده است. در استان لرستان نیز مقرر شده بود که کارخانه نوآوری تا اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰ افتتاح شده و شروع به فعالیت کند، ولی به علت کمبود بودجه، تکمیل کارخانه در مراحل نهایی با مشکل مواجه شده است. در راستای تکمیل این پروژه قول پرداخت ۱۰ میلیارد تومان اوراق اخزا داده شد ولی متأسفانه با وجودیکه بسیاری از استانها توانستند این مبلغ را دریافت کنند ولی استان لرستان موفق به دریافت آن نشد، از طرفی استاندار سابق نیز قول پرداخت ۵ میلیارد تومان داده بود که آن نیز هیچوقت پرداخت نشد.

پیشنهاد: با توجه به تاثیر زیاد کارخانه نوآوری بر کارآفرینی و اکوسیستم فناوری استان، پیشنهاد می گردد، مسئولین محترم نسبت به تامین بودجه و تقویت این پروژه اهتمام ورزند.

نبود شرکت ارزیاب دانش بنیانی در استان لرستان

جایگاه استان لرستان بین سایر استان ها از حیث تعداد شرکت های دانش بنیان، اصلاً جایگاه مناسبی نیست، و این مسئله البته دلائل مختلفی دارد ولی یکی از مهم ترین دلایل آن به بیان اکثر فعالین حوزه نوآوری استان، نبود شرکت ارزیاب دانش بنیان در استان لرستان است. در

حال حاضر ارزیابی دانش بنیانی شرکت های استان به وسیله استان کرمانشاه انجام می شود و به نظر می رسد عدالت در داوری متقاضیان لرستانی به خوبی رعایت نمی شود به گونه ای که این مسئله به مرور باعث دلسردی متقاضیان استان شده و درخواست برای دانش بنیانی مرتباً در حال کاهش است. پیشنهاد: با توجه به اهمیت شرکت های دانش بنیان در اقتصاد کشور، پیشنهاد می گردد ارزیابی شرکت های دانش بنیان به یکی از شرکت های استان لرستان واگذار شود

عدم اعتماد بخش دولتی استان به کسب و کارهای حوزه فناوری اطلاعات

به نظر می رسد دستگاه های دولتی استان تمایلی به واگذاری پروژه های خود به کسب و کارهای فناوری اطلاعات استان ندارند، در حالی که بسیاری از شرکت های بومی توانایی خود را در پروژه های متعددی به اثبات رسانده اند. از طرفی معمولاً پروژه های کوچک که شرکت های خارج استان تمایلی به اجرایشان ندارند به شرکت های استانی واگذار می شود که در همان موارد نیز مشکلات عدیده ای برای این شرکت ها ایجاد می کنند. از پرداخت ها مالی نامنظم و با تاخیرها بسیار زیاد تا عدم همکاری و برخورد نامناسب با پرسنل این شرکت ها.

مشکل مجوز کسب و کارها و ناآگاهی مسئولین از فضای استارتآپی کشور

مشکلات مربوط به مجوزها برای فعالیت استارتآپ ها همچنان جزو مشکلات اصلی استارتآپ ها محسوب می شود به نحوی که هیچ ارگان یا سازمانی جهت صدور مجوز فعالیت برای استارتآپ ها پیشقدم نمی شود ولی هنگامی که فعالیت یک تیم استارتآپی جدی می شود و عملاً وارد بازار کار می شود سازمان هایی که احساس می کنند فعالیت شان با اینگونه استارتآپ ها موازی است بلافاصله وارد عمل می شوند و با موقعیت که دارند با فعالیت تیم ها مقابله می کنند و مدعی میشوند که فعالیت استارتآپ بایست با مجوز انجام شود و از طرفی دیدگاه این سازمان ها با فعالیت ها و مدل های کسب و کارهای نوین فاصله بسیاری دارد و عموماً فعالیت ها کسب و کارهای نوین را با معیارهای سنتی اندازه می گیرند و این مورد باعث شده که اصولاً با فعالیت استارتآپ ها مخالف باشند گرچه به ظاهر و جهت افزایش آمارهای خود نشان می دهند که مایل به همکاری و کمک به کسب و کارهای نوین هستند اما در عمل خروجی مناسبی مشاهده نمی شود. قسمت غم انگیزتر ماجرا اینکه در استان لرستان به فراوانی مشاهده شده که بسیاری از کسب و کارها حتی در دریافت مجوزهای اولیه که در سایر استان های کشور در یافت شده اند، دچار مشکل می شوند، که ریشه در ناآگاهی و عدم شناختشان نسبت به واقعیت های این حوزه است. بسیاری از کسب و کارهای فعال استان با موانعی مواجه می شوند که نمونه های مشابه شان در سایر نقاط کشور، آن موانع را ندارند و به راحتی آنها را حل کرده اند.

مسئولین و کارمندان استانی از این مسئله غافل اند که در شرایط پرشتاب فناوری اطلاعات، اگر استارتآپی بومی متوقف شود، استارتآپی غیربومی جای آن را خواهد گرفت، سرنوشتی که برای برولاک در حوزه گردشگری، تاکسیمو در حوزه حمل و نقل آنلاین و... رقم خورد.

پیشنهاد: ما به عنوان بخش خصوصی قاعدتاً نقش و اثری در انتصاب و انتخاب مسئولین مرتبط نداریم ولی خواهشی که داریم این است که مدیران بالادستی با ملزم کردن مدیران لایه های پایین به همکاری بیشتر با استارتآپ ها و برگزاری نشست هایی برای نزدیک شدن ذهن ها و دغدغه های طرفین، بتوانیم مشکلات موجود را حل و گام های اثربخش تری برای شکوفایی اقتصاد دیجیتال استان برداریم.

فاصله صنعت و دانشگاه و کمبود شدید نیروی متخصص

کمبود نیروی انسانی متخصص یکی از دغدغه‌های کارآفرینان فناوری اطلاعات استان لرستان است، به نحوی که بسیاری از شرکت‌ها مجبور به جذب همکارهای دورکار از سایر استان‌ها شده‌اند، این راه حل با وجودیکه مزایایی دارد ولی باعث مشکلات بزرگتری برای این کسب و کارها می‌شود. در این راستا پیشنهاد می‌شود با محوریت دانشگاه‌ها، سازمان فنی و حرفه‌ای و شرکت‌های فعال و دانش‌بنیان، حلقه‌ای ایجاد شود تا نیازهای شرکت‌ها و صنایع مطرح و آموزش‌های دانشگاهی به سمت نیازهای بازار همگرا شود.

فضای تجاری شرکت‌های نوپا

شرکت‌های نوپا حوزه فناوری اطلاعات، تا جای ممکن در تلاش برای کاهش هزینه هستند و اجاره فضای تجاری هزینه اضافه‌ای برای آنهاست. اصولاً ماهیت این شرکت‌ها هم به گونه ایست که اکثراً نیازی به فضای تجاری ندارند، بنابراین ترجیح این شرکت‌ها، استقرار در منازل مسکونی است.

یکی از خواسته‌هایی که قبلاً هم مطرح شده است، ارائه مجوز فعالیت در منازل مسکونی به شرکت‌های حوزه فناوری اطلاعات و کسب و کارهای دانش‌بنیان است. این اقدام می‌تواند در قالب توافق بین پارک علم و فناوری و شهرداری شکل بگیرد، مشابه استان تهران و توافق شکل گرفته بین شهرداری و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

در انتها باید اضافه کرد که لرستان اکوسیستم فناوری نوپا و شکننده‌ای دارد، در چنین وضعیتی باید از نگاه کلی‌تر کمی فاصله گرفت و بهتر است به تک تک کسب و کارها دیدگاه حمایتی وجود داشته باشد و به رشد آنها کمک شود، تا به مرور این اکوسیستم قدرتمندتر و شکوفاتر شود.